

TITULO SUPERIOR EN CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE BENS CULTURAIS
Escola Superior de Conservación e Restauración de BBCC de Galicia

Historia da arte e os bens culturais I

Departamento: Historia, valoración e clasificación dos bens culturais

Formación básica	Curso: 1º	Anual	7 ECTS
-------------------------	------------------	--------------	---------------

Teórica

Profesora: Natalia Figueiras Pimentel

natalia.figueiras@edu.xunta.gal

Horario: 3 horas semanais

DESCRIPCIÓN DA MATERIA

Estudo dos bens culturais que conforman o patrimonio histórico, artístico, arqueolóxico e cultural, desde o punto de vista das súas características formais, materiais, tecnolóxicas, estéticas e funcionais, en base a contextos específicos de carácter global e universal. Iniciación ao coñecemento dos seus repertorios, clasificación e identificación.

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance con responsabilidade cara ao patrimonio cultural e medioambiental.
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social da importancia do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos e a súa capacidade de xerar valores significativos.

COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN

X1	Contextualizar o ben cultural, entendendo o seu significado como testemuña documental para o seu respecto e transmisión.
X2	Coñecer e identificar a composición material do ben cultural e os procedementos e técnicas empregados na súa elaboración.
X11	Acadar a capacidade de colaborar e traballar en equipo con outros/as profesionais, establecendo os mecanismos axeitados de comprensión e diálogo interdisciplinario.

UNIDADES DIDÁCTICAS		
Unidade	Subtemas	% da materia
1. Conceptos básicos sobre arte e bens culturais: Prehistoria e Antigüidade.	1.1. Introducción á teoría e metodoloxía da historia dos bens culturais e da historia da arte. 1.2. Introducción xeral, xeográfica e cronolóxica. Terminoloxía e conceptos técnicos. 1.3. Introducción xeral e definicións de “contexto” e “funcionalidade” dos bens culturais. 1.4. Introducción xeral á historia das técnicas artísticas e tecnoloxía.	10%
2. Arte e bens culturais da Prehistoria e da Idade Antiga.	2.1. Prehistoria e arqueoloxía. Arte prehistórica. 2.2. Exipto e Mesopotamia. 2.3. Grecia. 2.4. Roma.	40%
3. Conceptos básicos sobre arte e bens culturais: Tardoantigüidade e Idade Media.	3.1. Introducción xeral, xeográfica e cronolóxica 3.2. Terminoloxía e conceptos técnicos. 3.3. Introducción xeral e definicións de “contexto” e “funcionalidade” dos bens culturais. 3.4. Introducción xeral á historia das técnicas artísticas e tecnoloxía.	10%
4. Arte e bens culturais da Tardoantigüidade e Idade Media.	4.1. Antigüidade Tardía (Paleocristiano) e Imperio Bizantino. 4.2. Alta Idade Media (Prerrománico). 4.3. Plena Idade Media (Románico). 4.4. Baixa Idade Media (Gótico).	40%

A porcentaxe de reparto das unidades didácticas no total da materia é aproximada e dependerá da evolución das clases e das actividades non programadas durante o curso. Os conceptos específicos de “terminoloxía e conceptos técnicos”, “contexto”, “funcionalidade” e “tecnoloxía” iranse impartindo a medida que avance o curso en cada período cronolóxico. Así mesmo, os contidos e metodoloxía da materia pretenden ter unha aplicación teórico-práctica aplicada á Conservación e Restauración de Bens Culturais.

PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Metodoloxías	Horas aula	Horas fóra	Total
Sesións maxistrais	45	30	75
Traballos tutorizados	36	27	63
Estudos de caso, debates e outras actividades	27	10	37
Total	108	67	175

METODOLOXÍA DOCENTE	
Metodoloxía	Descrición
Sesións maxistras	Coñecemento das bases teóricas da materia, sobre as que construír o traballo autónomo, utilizando as presentacións orais e outras ferramentas: presentacións vistas na aula (<i>moodle</i>), literatura científica e titorías didácticas. Os contidos serán aplicados aos traballos titorizados e ás probas escritas.
Proba escrita (avaliación continua)	Unha proba escrita por unidade didáctica (4), dous por cuadrimestre. Exames de contidos teórico-prácticos: tipo test e/ou redacción, análise de obra real, análise de obras xerais a partir de imaxe de reprodución dixital, comentario de texto, elaboración de fichas técnicas catalográficas. Cada proba realizarase ao final de cada unidade didáctica.
Debates, estudos de casos e outras actividades	Charlas abertas a partir da lectura e comentario crítico de artigos científicos; exercicios de reflexión, de forma individual ou cooperativa; outras actividades, visitas externas, etc. Os contidos serán aplicados aos traballos titorizados e ás probas escritas.
Traballo titorizado escrito e presentación oral	Realización dun traballo individual por unidade didáctica (4), dos temas propostos na aula pola docente, para aplicar de xeito teórico-práctico os coñecementos adquiridos, onde se empregarán axeitadamente as ferramentas e os contidos proporcionados pola profesora durante o curso. Os traballos titorizados expóranse pública e oralmente na aula, empregando os recursos necesarios por parte do alumnado.
Exame final ordinario	Proba escrita da materia non superada e presentación dos traballos titorizados das unidades didácticas non superados na avaliación continua. Este exame final ordinario está destinado ao alumnado que non superase a avaliación continua (por falta de rendemento académico, por perder o dereito á mesma ou por renunciar á mesma). A realizar na data e hora fixada de forma oficial pola ESCRBCG.
Exame final extraordinario	Proba escrita para alumnado que non superase a avaliación continua ou o proba final ordinaria. A realizar na data e hora fixada de forma oficial pola ESCRBCG.

SISTEMAS DE AVALIACIÓN		
Método	Criterios	% avaliación
AVALIACIÓN CONTINUA		
<p>Para poder optar por esta vía é obrigado asistir habitualmente ás aulas e acadar unha nota media mínima de 4 nas probas escritas cuadrimestrais. Establecerase unha media entre as probas escritas e unha media por traballos titorizados, sendo a nota final da avaliación continua o resultado de aplicar as porcentaxes de cada parte. O 60% da nota corresponderá á media obtida nas 4 probas escritas e o 40% da media corresponderá á media obtida nos 4 traballos titorizados. A nota de cada unha das probas é sobre 10. Non se avalía a asistencia á aula xa que esta é obrigatoria.</p>		
Proba escrita (primeiro cuadrimestre)	Cualificación e corrección da expresión escrita; capacidade de aplicación dos contidos; calidade das propostas; capacidade para o comentario artístico; competencias científicas; capacidades de análise e síntese.	30 %

Proba escrita (segundo cuadrimestre)	Cualificación e corrección da expresión escrita; capacidade de aplicación dos contidos; calidade das propostas; capacidade para o comentario antropolóxico; competencias científicas; capacidades de análise e síntese.	30 %
Traballo titorizado escrito e presentación oral.	Calidade científica; corrección escrita; presentación; capacidade para a investigación; calidade e cantidade da recolleita e do traballo de campo; capacidade de análise Competencias expositivas; capacidade de síntese; desenvolvemento dos contidos e habilidades divulgativas.	40%
AVALIACIÓN ORDINARIA PARA O ALUMNADO CON PERDA DO DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA		
Proba escrita na convocatoria oficial e entrega dos 4 traballos titorizados do curso académico non superados durante a avaliación continua.		100%
AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA		
Proba escrita na convocatoria oficial		100%
ATENCIÓN PERSONALIZADA		
Ofreceráse atención personalizada ao alumnado presencial e a través do correo electrónico durante todo o curso, así como nas titorías docentes. As titorías docentes presenciais terán lugar no horario establecido para esta finalidade os luns pola tarde de 16h a 19h.		

BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA
<ul style="list-style-type: none"> • Azcárate Ristori, J. M. de; Pérez Sánchez, A. E. e Ramírez, J. A. 1995. <i>Historia del arte</i>. Barcelona, Anaya. • Gombrich, E. H. 2008. <i>La historia del arte</i>. Phaidon Press Ltd. • Honour, H. e Fleming, J. 2004. <i>Historia mundial del arte</i>. Madrid, Akal. • Maltese, C. (Coord.). 1997. <i>Las técnicas artísticas</i>. Madrid, Cátedra. • Ramírez, J. A. (dir.) 1996. <i>Historia del arte, I. El mundo antiguo</i>. Madrid, Alianza. • Ramírez, J. A. (dir.) 1996. <i>Historia del arte, II. La edad media</i>. Madrid, Alianza. • VV.AA. 1982. <i>Historia del Arte Gallego</i>. Madrid, Alhambra • VV.AA. 1987. <i>Historia de la vida privada</i>. Madrid, Taurus. • VV.AA. 2017. <i>Aprender e Investigar en Pintura 1</i>. Barcelona, Ed La Puerta del Libro. https://digibug.ugr.es/bitstream/handle/10481/44929/Aprender%20e%20investigar%20en%20Pintura%201.pdf?sequence=1&isAllowed=y

OBSERVACIONES
<ul style="list-style-type: none"> • A Asistencia é obrigatoria. Só será admitido un máximo de faltas sen xustificar dun 20% das horas de clase. Superado esta porcentaxe o/a alumno/a perderá o dereito á avaliación continua. • A realización dos traballos titorizados escritos é obrigatoria e a presentación oral será obrigada dun traballo a elixir pola docente para cada alumna/o.



- Usarase a plataforma Moodle para completar esta guía docente, para deixar material didáctico para o alumnado, para formalizar a entrega de traballos e para outros usos relacionados coa materia. O uso desta plataforma é obrigatorio para o alumnado e a presentación dos traballos titorizados escritos en formato .pdf deberán ser presentados en tempo e forma nesta plataforma Moodle.
- A biblioteca da ESCRBCG conta con material bibliográfico específico sobre os contidos da materia.
- Os alumnos que non superen a convocatoria ordinaria terán a posibilidade de presentarse á convocatoria extraordinaria.
- Na aula non está permitido o uso de dispositivos móbiles, gravadoras ou ordenadores, salvo expresa autorización da docente.
- Da mesma maneira non está permitido gravar ou fotografar durante o transcurso das clases.